

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення методичної ради університету
_____ 2021 року,
протокол № ____ .

Перша проректорка, голова методичної
ради університету, кандидатка наук з
державного управління, доцентка

_____ Ірина КОВТУН

_____ 2020 року

М.П.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ
з навчальної дисципліни
«СОЦІАЛЬНА І ДЕМОГРАФІЧНА СТАТИСТИКА»
для підготовки на першому освітньому рівні
здобувачів вищої освіти ступеня бакалавра
за спеціальністю 232 Соціальне забезпечення
галузі знань 23 Соціальна робота

м. Хмельницький
2020

РОЗРОБНИКИ:

Професор кафедри математики, статистики та інформаційних технологій, д.е.н., проф.

Омелян КУЛИНИЧ

27 серпня 2020 року

Завідувач кафедри математики, статистики та інформаційних технологій, д.е.н., проф.

Роман КУЛИНИЧ

27 серпня 2020 року

СХВАЛЕНО

Рішення кафедри математики, статистики та інформаційних технологій
27 серпня 2020 року, протокол № 1.

Завідувач кафедри, доктор економічних наук,
професор

Роман КУЛИНИЧ

_____ 2020 року

Деканеса факультету управління та економіки,
кандидатка економічних наук, доцентка

Тетяна ТЕРЕЩЕНКО

_____ 2020 року

ЗМІСТ

Стор.

1.	Структура вивчення навчальної дисципліни	–	1
	1.1. Тематичний план навчальної дисципліни	–	1
	1.2. Лекції		3
	1.3. Семінарські (практичні) заняття	–	6
	1.4. Самостійна робота студентів	–	22
	1.5. Індивідуальні завдання	–	25
	1.6. Підсумковий контроль	–	25
2.	Схема нарахування балів	–	32
3.	Рекомендовані джерела	–	33
4.	Інформаційні ресурси в Інтернеті	–	34

1. Структура вивчення навчальної дисципліни

1.1. Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	Денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Тема 1. Демографія як наука	8	2	2	-	-	4	-	-	-	-	-	-	
Тема 2. Статистичне спостереження населення													
Тема 3. Чисельність і структура населення	9	2	2	-	-	5	-	-	-	-	-	-	
Тема 4. Метод демографічних коефіцієнтів													
Тема 5. Шлюбність та розлучуваність	9	2	2	-	-	5	-	-	-	-	-	-	
Тема 6. Народжуваність і плідність													
Тема 7. Статистичне вивчення смертності	9	2	2	-	-	5	-	-	-	-	-	-	
Тема 8. Демографічні таблиці													
Тема 9. Демографічна сітка. Методи побудови таблиць	9	2	2	-	-	5	-	-	-	-	-	-	
Тема 10. Режим відтворення населення													
Тема 11. Демографічні моделі	9	2	2	-	-	5	-	-	-	-	-	-	
Тема 12. Демографічне прогнозування													

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 13.Методологічні засади соціальної статистики Тема 14.Суспільство як об'єкт соціальної статистики	9	2	2			5						
Тема 15.Статистика рівня життя населення Тема 16.Статистика доходів і витрат населення	9	2	2			5						
Тема 17.Статистика соціального захисту населення Тема 18.Статистика споживання населенням матеріальних благ і послуг	8	2	2	-	-	4						
Тема 19.Статистика житлових умов та побутового обслуговування населення Тема 20.Статистика охорони здоров'я та медичного обслуговування населення	8	2	2			4						
Тема 21.Статистика освіти Тема 22.Статистика культури, мистецтва та відпочинку	8	2	2			4						
Тема 23.Статистика безпеки та дотримання прав людини Тема 24.Статистика навколишнього середовища Тема 25.Статистика громадської думки	10	2	2			6						
Всього годин:	105	24	24	-	-	57	-	-	-	-	-	-

1.2. Лекції

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Демографія як наука	2	–
1.1.	Об'єкт і предмет демографії		
1.2.	Методологія демографії		
1.3.	Зв'язок демографії з іншими науками.		
2.	Статистичне спостереження населення	2	–
2.1.	Цілі та завдання статистичного спостереження населення		
2.2.	Переписи населення.		
2.3.	Основні принципи проведення переписів населення		
2.4.	Історія переписів населення		
2.5.	Поточний облік населення		
3.	Чисельність і структура населення	2	–
3.1.	Абсолютна чисельність населення.		
3.2.	Структура населення		
3.3.	Статева структура населення		
3.4.	Вікова структура населення		
3.5.	Старіння населення		
3.6.	Графічний метод аналізу структури населення.		
3.7.	Методи побудови статево-вікових пірамід.		
3.8.	Методи аналізу статево-вікових пірамід.		
4.	Метод демографічних коефіцієнтів	2	–
4.1.	Поняття демографічних коефіцієнтів.		
4.2.	Середнє населення		
4.3.	Коефіцієнти та ймовірності.		
4.4.	Стандартизація демографічних коефіцієнтів.		
5.	Шлюбність та розлучуваність	2	–
5.1.	Шлюбність як демографічна категорія		
5.2.	Шлюбна та сімейна структура населення		
5.3.	Коефіцієнти шлюбності		
5.4.	Показники розлучуваності		
5.5.	Фактори розлучуваності		
6.	Народжуваність і плідність	2	–
6.1.	Демографічне поняття народжуваності.		
6.2.	Показники народжуваності.		
6.3.	Індексний аналіз народжуваності		
6.4.	Фактори народжуваності.		
7.	Статистичне вивчення смертності	2	–
7.1.	Демографічне поняття смертності		
7.2.	Показники рівня смертності		
7.3.	Індексний аналіз смертності		
7.4.	Надсмертність і її вимірювання		
7.5.	Смертність за причинами		
8.	Демографічні таблиці	2	–
8.1.	Демографічний стан і демографічні таблиці.		
8.2.	Система показників демографічних таблиць смертності.		
8.3.	Система показників таблиць смертності		
9.	Демографічна сітка. Методи побудови таблиць	2	–
9.1.	Демографічна сітка		

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
9.2.	Методи побудови таблиць смертності		
9.3.	Метод Граунта		
9.4.	Прямий метод (метод Лапласа)		
9.5.	Метод Бьока		
9.6.	Демографічний метод		
10.	Режим відтворення населення	2	–
10.1.	Поняття режиму відтворення населення.		
10.2.	Емпіричні показники відтворення населення.		
10.3.	Теоретичні показники відтворення населення		
11.	Демографічні моделі	2	–
11.1.	Необхідність побудови демографічних моделей.		
11.2.	Стаціонарне населення		
11.3.	Стабільне населення		
12.	Демографічне прогнозування	2	–
12.1.	Цілі та завдання демографічного прогнозування		
12.2.	Історія демографічних прогнозів		
12.3.	Класифікація демографічних прогнозів		
12.4.	Методи демографічного прогнозування		
12.5.	Математичні методи		
12.6.	Метод компонент, або метод пересування вікових груп.		
13.	Методологічні засади соціальної статистики	2	–
13.1.	Предмет, об'єкти і завдання соціальної статистики.		
13.2.	Система показників соціальної статистики		
13.3.	Джерела інформації про соціальне життя суспільства. Види та вимірювання соціальних явищ		
13.4.	Статистична оцінка структурних розрізень у соціальних явищах		
13.5.	Виявлення та оцінка взаємозв'язку між соціальними явищами		
13.6.	Використання вибіркового спостереження у соціальних дослідженнях.		
14.	Суспільство як об'єкт соціальної статистики	2	–
14.1.	Суспільство як соціальна система		
14.2.	Соціальна структура суспільства		
14.3.	Використання методу статистичних групувань для дослідження соціальної структури суспільства.		
14.4.	Сім'я і домогосподарство як елементи соціальної структури		
14.5.	Поняття і види соціальної мобільності		
15.	Статистика рівня життя населення	2	–
15.1.	Поняття категорії «Рівень життя населення» і завдання статистичного вивчення		
15.2.	Обстеження умов життя домогосподарств як основна інформаційна база для вивчення рівня життя населення		
15.3.	Соціальні стандарти та гарантії		
15.4.	Система статистичних показників рівня життя населення		
15.5.	Статистична оцінка бідності		
15.6.	Інтегральні показники рівня життя населення		
16.	Статистика доходів і витрат населення	2	–
16.1.	Види і склад доходів населення		
16.2.	Витрати домашніх господарств, їх склад і структура		

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
16.3.	Показники доходів населення, аналіз їх динаміки		
16.4.	Статистичний аналіз диференціації населення за рівнем доходів		
17.	Статистика соціального захисту населення	2	–
17.1.	Поняття та завдання соціального захисту населення		
17.2.	Види соціального забезпечення і соціальної допомоги		
17.3.	Показники статистики пенсійного забезпечення населення		
17.4.	Показники статистики соціальної допомоги.		
17.5.	Статистичне оцінювання стану та ефективності соціального захисту населення.		
18.	Статистика споживання населенням матеріальних благ і послуг	2	–
18.1.	Поняття потреб і споживчих комплексів		
18.2.	Споживання населення на макрорівні		
18.3.	Нормативи споживання і споживчі бюджети		
18.4.	Показники споживання матеріальних благ		
18.5.	Види послуг і показники їх споживання		
18.6.	Аналіз динаміки рівня споживання матеріальних благ і послуг		
18.7.	Статистичний аналіз впливу факторів на динаміку споживання.		
19.	Статистика житлових умов та побутового обслуговування населення	2	–
19.1.	Поняття житлового фонду та завдання статистики житлово-комунального обслуговування.		
19.2.	Основні показники статистики житлового фонду.		
19.3.	Показники оцінки населенням житлових умов.		
19.4.	Показники стану та розвитку житлово-комунального обслуговування населення		
19.5.	Статистичні показники побутового обслуговування населення, послуг транспорту та зв'язку		
20.	Статистика охорони здоров'я та медичного обслуговування населення	2	–
20.1.	Поняття, склад та завдання статистики охорони здоров'я та медичного обслуговування		
20.2.	Особливості статистичного вивчення ресурсної бази охорони здоров'я		
20.3.	Показники статистики здоров'я населення		
20.4.	Показники стану медичного обслуговування населення.		
21.	Статистика освіти	2	–
21.1.	Поняття освіти та класифікація рівнів освіти		
21.2.	Рівень освіти та грамотності населення.		
21.3.	Система показників статистики освіти		
22.	Статистика культури, мистецтва та відпочинку	2	–
22.1.	Поняття, соціально-економічне значення та завдання статистики культури і мистецтва.		
22.2.	Система показників закладів культури і мистецтва		
22.3.	Статистика засобів масової інформації		
22.4.	Статистика закладів спорту та відпочинку		
23.	Статистика безпеки та дотримання прав людини	2	–
23.1.	Основні поняття та джерела інформації про громадський порядок.		

№ з/п	Назва і план теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
23.2.	Система показників правової статистики		
24.	Статистика навколишнього середовища	2	–
24.1.	Предмет і завдання статистики навколишнього середовища .		
24.2.	Джерела інформації та система показників статистики навколишнього середовища		
24.3.	Показники стану, використання та охорони водних ресурсів		
24.4.	Показники стану та охорони атмосферного повітря		
24.5.	Показники стану, використання та охорони земельних ресурсів		
24.6.	Інтегральні показники якості навколишнього середовища		
25.	Статистика громадської думки	2	–
25.1.	Поняття громадської думки й соціальне значення її статистичного вивчення		
25.2.	Організація вибіркового спостереження громадської думки		
25.3.	Показники статистики громадської думки		
25.4.	Статистичні методи вивчення громадської думки		
Усього		34	–

1.3. Практичні заняття

Практичне заняття 1

Тема 1, 2. Методологічні засади статистики. Статистичне спостереження населення.

Тема 1. Демографія як наука.

Питання для усного опитування та дискусії

- 1.1. Об'єкт і предмет демографії.
- 1.2. Методологія демографії.
- 1.3. Зв'язок демографії з іншими науками.

Тема 2. Статистичне спостереження населення.

Питання для усного опитування та дискусії

- 2.1. Цілі та завдання статистичного спостереження населення.
- 2.2. Переписи населення.
- 2.3. Основні принципи проведення переписів населення.
- 2.4. Історія переписів населення.
- 2.5. Поточний облік населення.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключові терміни та поняття: статистика, предмет і об'єкт демографії, методи демографії, взаємозв'язок наук.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах.

Засвоєння цієї теми базується як на знаннях, отриманих студентами за результатами вивчення інших дисциплін, так і на властивій їй сукупності певних термінів, розуміння змісту яких є основою для оволодіння знаннями із застосування у практичній роботі соціального працівника статистичних методів.

Особливу увагу слід звернути на такі питання:

- 1.1. Об'єкт і предмет демографії.
- 1.2. Методологія демографії.
- 1.3. Зв'язок демографії з іншими науками.

- 2.1. Цілі та завдання статистичного спостереження населення.
- 2.2. Переписи населення.
- 2.3. Основні принципи проведення переписів населення.
- 2.4. Історія переписів населення.
- 2.5. Поточний облік населення.

Практичні завдання

1. Тема

1. Дайте визначення об'єкта і предмета демографії.
2. Чому Дж. Граунта вважають засновником демографії?
3. Що є атрибутивними ознаками населення?
4. Дайте визначення поняттю «відтворення населення» в широкому та вузькому сенсі?
5. Дайте визначення поняттям «демографічні процеси» і «демографічні події».
6. Що таке «демографічні структури»? Назвіть основні демографічні структури.
7. Надайте визначення поняттям «покоління» і «когорта».
8. Методи яких наук користується демографія?
9. Назвіть специфічні методи демографії.

2. Тема

1. Дайте характеристику джерел демографічної інформації про населення та вимог до її використання.
2. Дайте визначення перепису населення та основних принципів сучасних переписів.
3. Дайте характеристику категорій населення, що враховуються при переписах.
4. Що таке програма перепису населення та її зміст (на прикладі Всеукраїнського перепису населення 2001 р)?
5. Хронологія переписів населення в СРСР і Україні.
6. Які основні питання, що входять до програми поточного обліку населення в Україні?

Практичне заняття 2

Тема 3, 4. Населення та метод демографічних коефіцієнтів.

Тема 3. Чисельність і структура населення.

Питання для усного опитування та дискусії

- 3.1. Абсолютна чисельність населення.
- 3.2. Структура населення.
 - 3.2.1. Статева структура населення.
 - 3.2.2. Вікова структура населення.
 - 3.2.3. Старіння населення.
- 3.3. Графічний метод аналізу структури населення.
 - 3.3.1. Методи побудови статево-вікових пірамід.
 - 3.3.2. Методи аналізу статево-вікових пірамід.

Тема 4. Метод демографічних коефіцієнтів.

Питання для усного опитування та дискусії

- 4.1. Поняття демографічних коефіцієнтів.
- 4.2. Середнє населення.
- 4.3. Коефіцієнти та ймовірності.
- 4.4. Стандартизація демографічних коефіцієнтів.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключові терміни та поняття: населення та його чисельність, демографічні таблиці та графіки, статеві-вікова піраміда.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах.

Засвоєння цієї теми базується як на знаннях, отриманих студентами за результатами вивчення інших дисциплін, так і на властивій їй сукупності певних термінів, розуміння змісту яких є основою для оволодіння знаннями із застосування у практичній роботі соціального працівника статистичних методів.

Особливу увагу слід звернути на такі питання:

- 3.1. Абсолютна чисельність населення.
- 3.2. Структура населення.
- 3.2. Статева структура населення.
- 3.2.2. Вікова структура населення.
- 3.2.3. Старіння населення.
- 3.3. Графічний метод аналізу структури населення.
- 3.3. Методи побудови статево-вікових пірамід.
- 3.3.2. Методи аналізу статево-вікових пірамід.
- 4.1. Поняття демографічних коефіцієнтів.
- 4.2. Середнє населення.
- 4.3. Коефіцієнти та ймовірності.
- 4.4. Стандартизація демографічних коефіцієнтів.

Практичні завдання

3. Тема

1. Рівняння демографічного балансу і його компоненти.
2. Приріст (скорочення) населення: поняття, види, методи розрахунку.
3. Відносні показники динаміки чисельності населення: види, визначення, методика розрахунку.
4. Демографічні структури: поняття, види групувань.
5. Статева структура населення, способи вимірювання.
6. Вікова структура населення, поняття, типи.
7. Старіння населення: визначення, види, причини, способи вимірювання.
8. Демографічне навантаження населення: поняття, види, способи вимірювання.
9. Піраміди статево-вікового складу населення: правила побудови, методи аналізу.

4. Тема

1. Що таке середнє населення, проблеми та методи його розрахунку?
2. У чому різниця між коефіцієнтами та ймовірностями?
3. У чому різниця між загальними, спеціальними та частковими коефіцієнтами?
4. Що таке стандартизація демографічних коефіцієнтів, її цілі, завдання і можливості застосування?
5. Які основні методи стандартизації демографічних коефіцієнтів? Наведіть формули їхнього розрахунку.
6. Як розраховується величина впливу зовнішніх факторів?
7. У чому полягає проблема вибору "стандарту" та як вона вирішується на практиці?

Практичне заняття 3

Тема 5, 6. Природній рух населення.

Тема 5. Шлюбність та розлучуваність.

Питання для усного опитування та дискусії

- 5.1. Шлюбність як демографічна категорія.
- 5.2. Шлюбна та сімейна структура населення.

- 5.3. Коефіцієнти шлюбності.
- 5.4. Показники розлучуваності.
- 5.5. Фактори розлучуваності.

Тема 6. Народжуваність і плідність.

Питання для усного опитування та дискусії

- 6.1. Демографічне поняття народжуваності.
- 6.2. Показники народжуваності.
- 6.3. Індексний аналіз народжуваності.
- 6.4. Фактори народжуваності.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключові терміни та поняття: шлюб, сім'я, розлучення, народжуваність.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах.

Засвоєння цієї теми базується як на знаннях, отриманих студентами за результатами вивчення інших дисциплін, так і на властивій їй сукупності певних термінів, розуміння змісту яких є основою для оволодіння знаннями із застосування у практичній роботі соціального працівника статистичних методів.

Особливу увагу слід звернути на такі питання:

- 5.1. Шлюбність як демографічна категорія.
- 5.2. Шлюбна та сімейна структура населення.
- 5.3. Коефіцієнти шлюбності.
- 5.4. Показники розлучуваності.
- 5.5. Фактори розлучуваності.
- 6.1. Демографічне поняття народжуваності.
- 6.2. Показники народжуваності.
- 6.3. Індексний аналіз народжуваності.
- 6.4. Фактори народжуваності.

Практичні завдання

5. Тема

1. Дайте визначення поняттям: шлюб, фактичний, юридичний
2. Які категорії шлюбного стану визначаються при переписах?
3. Дайте визначення категорій "сім'я" та "домогосподарство".
4. Які коефіцієнти належать до системи показників, що характеризують рівень та інтенсивність шлюбності? Їх розрахунок.
5. Яка різниця між населенням у шлюбоспроможному віці та шлюбоспроможним населенням?
6. Як обчислюються спеціальні коефіцієнти шлюбності?
7. Дайте визначення основних факторів розлучуваності.

6. Тема

1. Як визначаються в демографії народжуваність і плідність?
2. Які показники існують для визначення рівня народжуваності, порядок їх розрахунку?
3. Який взаємозв'язок між загальним, спеціальним і частковими коефіцієнтами народжуваності?
4. Що означає сумарний коефіцієнт народжуваності та як він розраховується?
5. Яке значення мають кумулятивні коефіцієнти і як вони розраховуються?
6. Які чинники визначають сучасну динаміку народжуваності?
7. Що таке сімейний контроль народжуваності?

Практичне заняття 4

Тема 7, 8. Смертність та демографічні таблиці.

Тема 7. Статистичне вивчення смертності.

Питання для усного опитування та дискусії

- 7.1. Демографічне поняття смертності.
- 7.2. Показники рівня смертності.
- 7.3. Індексний аналіз смертності.
- 7.4. Надсмертність і її вимірювання.
- 7.5. Смертність за причинами.

Тема 8. Демографічні таблиці.

Питання для усного опитування та дискусії

- 8.1. Демографічний стан і демографічні таблиці.
- 8.2. Система показників демографічних таблиць смертності.
- 8.2. Система показників таблиць смертності.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключові терміни та поняття: смертність, демографічні таблиці.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах.

Засвоєння цієї теми базується як на знаннях, отриманих студентами за результатами вивчення інших дисциплін, так і на властивій їй сукупності певних термінів, розуміння змісту яких є основою для оволодіння знаннями із застосування у практичній роботі соціального працівника статистичних методів.

Особливу увагу слід звернути на такі питання:

- 7.1. Демографічне поняття смертності.
- 7.2. Показники рівня смертності.
- 7.3. Індексний аналіз смертності.
- 7.4. Надсмертність і її вимірювання.
- 7.5. Смертність за причинами.
- 8.1. Демографічний стан і демографічні таблиці.
- 8.2. Система показників демографічних таблиць смертності.
- 8.2. Система показників таблиць смертності.

Практичні завдання

7. Тема

1. Дайте визначення смертності та системи статистичних показників вивчення смертності.
2. У чому полягають особливості розрахунку коефіцієнта смертності немовлят?
3. У чому сутність індексного методу аналізу смертності?
4. Що таке "надсмертність" і як вона вимірюється?
5. Що таке Міжнародна класифікація хвороб і причин смерті?
6. Який порядок обчислення коефіцієнтів смертності за причинами?

8. Тема

1. Поняття демографічного стану людини та його властивості.
2. Поняття демографічних таблиць, їхнє призначення та система елементарних показників.
3. Методи умовного та реального покоління, їх характеристика.
4. Характеристика показників таблиць дожиття та середньої очікуваної тривалості життя, їх взаємозв'язок.
5. Демографічний зміст показника середньої очікуваної тривалості життя новонародженого.

Практичне заняття 5

Тема 9, 10. Демографічна сітка та режим відтворення населення.

Тема 9. Демографічна сітка. Методи побудови таблиць.

Питання для усного опитування та дискусії

- 9.1. Демографічна сітка.
- 9.2. Методи побудови таблиць смертності.
 - 9.2.1. Метод Граунта.
 - 9.2.2. Прямий метод (метод Лапласа).
 - 9.2.3. Метод Бьока.
 - 9.2.4. Демографічний метод.

Тема 10. Режим відтворення населення.

Питання для усного опитування та дискусії

- 10.1. Поняття режиму відтворення населення.
- 10.2. Емпіричні показники відтворення населення.
- 10.3. Теоретичні показники відтворення населення.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключові терміни та поняття: демографічна сітка, таблиці смертності, відтворення населення.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах.

Засвоєння цієї теми базується як на знаннях, отриманих студентами за результатами вивчення інших дисциплін, так і на властивій їй сукупності певних термінів, розуміння змісту яких є основою для оволодіння знаннями із застосування у практичній роботі соціального працівника статистичних методів.

Особливу увагу слід звернути на такі питання:

- 9.1. Демографічна сітка.
- 9.2. Методи побудови таблиць смертності.
 - 9.2.1. Метод Граунта.
 - 9.2.2. Прямий метод (метод Лапласа).
 - 9.2.3. Метод Бьока.
 - 9.2.4. Демографічний метод.
- 10.1. Поняття режиму відтворення населення.
- 10.2. Емпіричні показники відтворення населення.
- 10.3. Теоретичні показники відтворення населення.

Практичні завдання

9. Тема

1. Для чого призначена демографічна сітка?
2. Як називаються лінії, з яких складається демографічна сітка?
3. Чим є лінії та фігури на демографічній сітці?
4. Сформулюйте правила користування демографічною сіткою.
5. Дайте визначення сукупностей тих, хто живе.
6. Дайте визначення головним сукупностям померлих.
7. Що таке елементарні сукупності померлих? Чим вони відрізняються від головних сукупностей?
8. Які знаєте методи побудови таблиць смертності?
9. Як розрахувати вихідний показник для побудови таблиці смертності методом Бьока?
10. Як розрахувати вихідний показник для побудови таблиці смертності демографічним методом?

10. Тема

1. Сформулюйте зміст поняття «режим відтворення населення» і якими показниками він вимірюється?
2. Порядок розрахунку та зміст показників «сумарний коефіцієнт народжуваності», брутто- і нетто-коефіцієнтів відтворення населення».
3. Порядок розрахунку та зміст показника довжина покоління.
4. Що таке істинний коефіцієнт відтворення населення і як він розраховується?
5. Дайте визначення показника «ціна простого відтворення населення».

Практичне заняття 6

Тема 11, 12. Демографічні моделі та прогнозування.

Тема 11. Демографічні моделі.

Питання для усного опитування та дискусії

- 11.1. Необхідність побудови демографічних моделей.
- 11.2. Стаціонарне населення.
- 11.3. Стабільне населення.

Тема 12. Демографічне прогнозування.

Питання для усного опитування та дискусії

- 12.1. Цілі та завдання демографічного прогнозування.
- 12.2. Історія демографічних прогнозів.
- 12.3. Класифікація демографічних прогнозів.
- 12.4. Методи демографічного прогнозування.
 - 12.4.1. Математичні методи.
 - 12.4.2. Метод компонент, або метод пересування вікових груп.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключові терміни та поняття: демографічна модель, демографічний прогноз.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах.

Засвоєння цієї теми базується як на знаннях, отриманих студентами за результатами вивчення інших дисциплін, так і на властивій їй сукупності певних термінів, розуміння змісту яких є основою для оволодіння знаннями із застосування у практичній роботі соціального працівника статистичних методів.

Особливу увагу слід звернути на такі питання:

- 11.1. Необхідність побудови демографічних моделей.
- 11.2. Стаціонарне населення.
- 11.3. Стабільне населення.
- 12.1. Цілі та завдання демографічного прогнозування.
- 12.2. Історія демографічних прогнозів.
- 12.3. Класифікація демографічних прогнозів.
- 12.4. Методи демографічного прогнозування.
 - 12.4.1. Математичні методи.
 - 12.4.2. Метод компонент, або метод пересування вікових груп.

Практичні завдання

11. Тема

1. Необхідність побудови теоретичних моделей населення та їхня роль у демографічному аналізі.
2. Гіпотези побудови моделі стаціонарного населення.
3. Порядок розрахунку параметрів стаціонарного населення.
4. Гіпотези побудови моделі стабільного населення.
5. Порядок розрахунку параметрів стабільного населення.

12. Тема

1. У чому полягає необхідність демографічного прогнозування?
2. Види демографічних прогнозів.
3. Основні методи демографічного прогнозування.
4. Математичних методів прогнозування та їх основні недоліки.
5. Основні особливості методу компонент.
6. Порядок перспективного розрахунку методом пересування вікових груп.
7. Порядок розрахунку числа народжених за порогом прогнозу.
8. В чому полягає сутність правила демографічної амортизації та правила демографічної компенсації?

Практичне заняття 7

Тема 13, 14. Соціальна статистика та суспільство.

Тема 13. Методологічні засади соціальної статистики.

Питання для усного опитування та дискусії

- 13.1. Предмет, об'єкти і завдання соціальної статистики.
- 13.2. Система показників соціальної статистики.
- 13.3. Джерела інформації про соціальне життя суспільства. Види та вимірювання соціальних явищ.
- 13.4. Статистична оцінка структурних розрізень у соціальних явищах.
- 13.5. Виявлення та оцінка взаємозв'язку між соціальними явищами.
- 13.6. Використання вибіркового спостереження у соціальних дослідженнях.

Тема 14. Суспільство як об'єкт соціальної статистики.

Питання для усного опитування та дискусії

- 14.1. Суспільство як соціальна система.
- 14.2. Соціальна структура суспільства.
- 14.3. Використання методу статистичних групувань для дослідження соціальної структури суспільства.
- 14.4. Сім'я і домогосподарство як елементи соціальної структури.
- 14.5. Поняття і види соціальної мобільності.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключові терміни та поняття: соціальна статистика, соціум, суспільство, структура населення.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах.

Засвоєння цієї теми базується як на знаннях, отриманих студентами за результатами вивчення інших дисциплін, так і на властивій їй сукупності певних термінів, розуміння змісту яких є основою для оволодіння знаннями із застосування у практичній роботі соціального працівника статистичних методів.

Особливу увагу слід звернути на такі питання:

- 13.1. Предмет, об'єкти і завдання соціальної статистики.

- 13.2. Система показників соціальної статистики.
- 13.3. Джерела інформації про соціальне життя суспільства. Види та вимірювання соціальних явищ.
- 13.4. Статистична оцінка структурних розрізень у соціальних явищах.
- 13.5. Виявлення та оцінка взаємозв'язку між соціальними явищами.
- 13.6. Використання вибіркового спостереження у соціальних дослідженнях.
- 14.1. Суспільство як соціальна система.
- 14.2. Соціальна структура суспільства.
- 14.3. Використання методу статистичних групувань для дослідження соціальної структури суспільства.
- 14.4. Сім'я і домогосподарство як елементи соціальної структури.
- 14.5. Поняття і види соціальної мобільності.

Практичні завдання

13. Тема

1. Сутність предмету соціальної статистики.
2. Об'єкти соціальної статистики: їхні типи та особливості.
3. Завдання соціальної статистики на сучасному етапі.
4. Система показників соціальної статистики: поняття, вимоги до визначення, призначення.
5. Основні джерела інформації про соціальні явища і процеси.
6. Види соціальних явищ та особливості їхнього вимірювання.
7. Види, розрахунок і зміст показників оцінки структурних розбіжностей у соціальних явищах.
8. Мета визначення і розрахунок коефіцієнтів взаємної спряженості Пірсона і Чупрова.
9. Можливості використання методу рангової кореляції у дослідженні взаємозв'язків між соціальними явищами.
10. Організація і проведення вибірових спостережень.
11. Методи розрахунку середньої та граничної похибки вибірки.

14. Тема

1. Поняття соціальної системи.
2. Визначення соціальної структури суспільства.
3. Сутність концепції соціальної стратифікації.
4. Соціальний статус людини: поняття і види.
5. Моделі класової структури суспільства за концепцією соціальної стратифікації.
6. Види соціальної структури суспільства і рівні її вивчення.
7. Вивчення демографічної та етнічної структури населення.
8. Структура населення за джерелами засобів існування.
9. Поняття сім'ї та домогосподарства, основні відмінності.
10. Види і типи домогосподарств.
11. Показники за результатами групувань домогосподарств за демографічними і соціально-економічними ознаками.
12. Поняття горизонтальної та вертикальної соціальної мобільності населення.
13. Статистичні показники кількісної оцінки процесів соціальної мобільності.
14. Показники абсолютної та відносної інтенсивності соціальної мобільності населення.
15. Показники оцінки соціальної мобільності між поколіннями.

Практичне заняття 8

Тема 15, 16. Статистика рівня життя населення та доходів і витрат населення.

Тема 15. Статистика рівня життя населення.

Питання для усного опитування та дискусії

- 15.1. Поняття категорії «Рівень життя населення» і завдання статистичного вивчення.

- 15.2. Обстеження умов життя домогосподарств як основна інформаційна база для вивчення рівня життя населення.
- 15.3. Соціальні стандарти та гарантії.
- 15.4. Система статистичних показників рівня життя населення.
- 15.5. Статистична оцінка бідності.
- 15.6. Інтегральні показники рівня життя населення.

Тема 16. Статистика доходів і витрат населення.

Питання для усного опитування та дискусії

- 16.1. Види і склад доходів населення.
- 16.2. Витрати домашніх господарств, їх склад і структура.
- 16.3. Показники доходів населення, аналіз їх динаміки.
- 16.4. Статистичний аналіз диференціації населення за рівнем доходів.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключові терміни та поняття: рівень життя населення, обстеження умов життя домогосподарств, соціальні стандарти та гарантії, диференціація населення.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах.

Засвоєння цієї теми базується як на знаннях, отриманих студентами за результатами вивчення інших дисциплін, так і на властивій їй сукупності певних термінів, розуміння змісту яких є основою для оволодіння знаннями із застосування у практичній роботі соціального працівника статистичних методів.

Особливу увагу слід звернути на такі питання:

- 15.1. Поняття категорії «Рівень життя населення» і завдання статистичного вивчення.
- 15.2. Обстеження умов життя домогосподарств як основна інформаційна база для вивчення рівня життя населення.
- 15.3. Соціальні стандарти та гарантії.
- 15.4. Система статистичних показників рівня життя населення.
- 15.5. Статистична оцінка бідності.
- 15.6. Інтегральні показники рівня життя населення.
- 16.1. Види і склад доходів населення.
- 16.2. Витрати домашніх господарств, їх склад і структура.
- 16.3. Показники доходів населення, аналіз їх динаміки.
- 16.4. Статистичний аналіз диференціації населення за рівнем доходів.

Практичні завдання

15. Тема

1. Поняття рівня життя у вузькому і широкому розумінні.
2. Характеристика якісних рівнів життя населення.
3. Завдання статистичного вивчення рівня життя населення.
4. Джерела інформації для статистичного дослідження життєвого рівня населення.
5. Програма обстеження умов життя домогосподарств.
6. Поняття державних соціальних стандартів і гарантій.
7. Встановлення і зміст прожиткового мінімуму.
8. Соціальні норми і нормативи, їхня класифікація.
9. Поняття суспільних і особистих потреб.
10. Міжнародні системи показників рівня життя населення.
11. Система соціальних індикаторів рівня життя в Україні.
12. Проблеми статистичного оцінювання бідності.
13. Поняття межі бідності, її різновиди.
14. Статистичні показники оцінки бідності.

15. Рівень бідності, його поняття і розрахунок.
16. Сукупний і середній дефіцит доходів бідного населення.
17. Розрахунок і зміст коефіцієнту глибини бідності.
18. Показники розшарування бідного населення.
19. Причини побудови інтегрального показника рівня життя населення.
20. Методика розрахунку Індексу людського розвитку.
21. Підходи до удосконалення методики розрахунку Індексу людського розвитку.

16. Тема

1. Поняття доходу за концепцією Дж. Хікса.
2. Види доходів на макроекономічному рівні.
3. Формування первинних доходів домогосподарств.
4. Визначення наявних доходів домогосподарств.
5. Інформаційна база для дослідження доходів населення.
6. Склад грошових доходів домогосподарств.
7. Визначення загальних і наявних доходів домогосподарств.
8. Сукупні ресурси домогосподарств.
9. Показники витрат домогосподарств на макрорівні.
10. Грошові та сукупні витрати домогосподарств, їх структура.
11. Поняття і визначення реальних доходів населення.
12. Індексний аналіз динаміки доходів населення.
13. Номінальна і реальна заробітна плата: поняття й аналіз їхньої динаміки.
14. Розрахунок і зміст індексів середньодушового доходу змінного складу, постійного складу і структурних зрушень.
15. Коефіцієнти диференціації доходів, їхній розрахунок і зміст.
16. Побудова графіку «Крива Лоренца».

Практичне заняття 9

Тема 17, 18. Статистика соціального захисту населення та споживання.

Тема 17. Статистика соціального захисту населення.

Питання для усного опитування та дискусії

- 17.1. Поняття та завдання соціального захисту населення.
- 17.2. Види соціального забезпечення і соціальної допомоги.
- 17.3. Показники статистики пенсійного забезпечення населення.
- 17.4. Показники статистики соціальної допомоги.
- 17.5. Статистичне оцінювання стану та ефективності соціального захисту населення.

Тема 18. Статистика споживання населенням матеріальних благ і послуг.

Питання для усного опитування та дискусії

- 18.1. Поняття потреб і споживчих комплексів.
- 18.2. Споживання населення на макрорівні.
- 18.3. Нормативи споживання і споживчі бюджети.
- 18.4. Показники споживання матеріальних благ.
- 18.5. Види послуг і показники їх споживання.
- 18.6. Аналіз динаміки рівня споживання матеріальних благ і послуг.
- 18.7. Статистичний аналіз впливу факторів на динаміку споживання.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключові терміни та поняття: соціальний захист населення, соціальне забезпечення і соціальна допомога.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах.

Засвоєння цієї теми базується як на знаннях, отриманих студентами за результатами вивчення інших дисциплін, так і на властивій їй сукупності певних термінів, розуміння змісту яких є основою для оволодіння знаннями із застосування у практичній роботі соціального працівника статистичних методів.

Особливу увагу слід звернути на такі питання:

- 17.1. Поняття та завдання соціального захисту населення.
- 17.2. Види соціального забезпечення і соціальної допомоги.
- 17.3. Показники статистики пенсійного забезпечення населення.
- 17.4. Показники статистики соціальної допомоги.
- 17.5. Статистичне оцінювання стану та ефективності соціального захисту населення.
- 18.1. Поняття потреб і споживчих комплексів.
- 18.2. Споживання населення на макрорівні.
- 18.3. Нормативи споживання і споживчі бюджети.
- 18.4. Показники споживання матеріальних благ.
- 18.5. Види послуг і показники їх споживання.
- 18.6. Аналіз динаміки рівня споживання матеріальних благ і послуг.
- 18.7. Статистичний аналіз впливу факторів на динаміку споживання.

Практичні завдання

17. Тема

1. Основні міжнародні документи, в яких закріплене право на соціальне забезпечення людини.
2. Поняття, завдання та види соціального захисту населення.
4. Визначення і види соціального забезпечення населення.
5. Соціальна допомога, її відміна від соціального забезпечення.
6. Завдання соціальної статистики щодо вивчення соціального захисту населення.
7. Види соціальної допомоги.
8. Напрями діяльності держави у сфері соціального захисту.
9. Характеристика системи пенсійного забезпечення в Україні.
10. Основні види призначуваних пенсій.
11. Статистичні показники пенсійного забезпечення населення.
12. Аналіз динаміки середнього розміру пенсій.
14. Види й показники державної допомоги сім'ям з дітьми.
15. Умови надання соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям і домогосподарствам.
16. Соціальні пільги і субсидії, їхні види й умови призначення.
17. Показники стану і ефективності соціального захисту.

18. Тема

1. Поняття особистих потреб населення та їхня класифікація.
2. Споживчий комплекс, його поняття і види.
3. Фонд споживання населення, його складові частини.
4. Джерела надходження матеріальних благ.
5. Завдання статистики споживання.
6. Кінцеве споживання населенням товарів і послуг: визначення на макроекономічному рівні.
7. Види споживчих витрат населення, їхня характеристика.
8. Статистичні показники кінцевого фактичного споживання населення.
9. Види соціальних нормативів споживання.
10. Поняття цільових нормативів споживання.
11. Раціональні норми споживання, їхнє визначення.
12. Поняття споживчого кошика, його склад.

13. Бюджет прожиткового мінімуму та раціональний споживчий бюджет.
14. Розрахунок середньодушового рівня споживання товарів і послуг.
15. Зміст і розрахунок коефіцієнту задоволення потреб.
16. Поняття і види споживчих послуг.
17. Показники динаміки рівня споживання товарів і послуг.
18. Визначення впливу факторів на зміну фонду споживання.
19. Використання факторних індексів в аналізі споживання.
20. Розрахунок і зміст коефіцієнту еластичності.

Практичне заняття 10

Тема 19, 20. Житлова статистика та побутового обслуговування населення.

Тема 19. Статистика житлових умов та побутового обслуговування населення.

Питання для усного опитування та дискусії

- 19.1. Поняття житлового фонду та завдання статистики житлово-комунального обслуговування.
- 19.2. Основні показники статистики житлового фонду.
- 19.3. Показники оцінки населенням житлових умов.
- 19.4. Показники стану та розвитку житлово-комунального обслуговування населення.
- 19.5. Статистичні показники побутового обслуговування населення, послуг транспорту та зв'язку.

Тема 20. Статистика охорони здоров'я та медичного обслуговування населення.

Питання для усного опитування та дискусії

- 20.1. Поняття, склад та завдання статистики охорони здоров'я та медичного обслуговування.
- 20.2. Особливості статистичного вивчення ресурсної бази охорони здоров'я.
- 20.3. Показники статистики здоров'я населення.
- 20.4. Показники стану медичного обслуговування населення.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключові терміни та поняття: житловий фонд та житлові умови населення, ЖКГ, охорона здоров'я, медичне обслуговування.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах.

Засвоєння цієї теми базується як на знаннях, отриманих студентами за результатами вивчення інших дисциплін, так і на властивій їй сукупності певних термінів, розуміння змісту яких є основою для оволодіння знаннями із застосування у практичній роботі соціального працівника статистичних методів.

Особливу увагу слід звернути на такі питання:

- 19.1. Поняття житлового фонду та завдання статистики житлово-комунального обслуговування.
- 19.2. Основні показники статистики житлового фонду.
- 19.3. Показники оцінки населенням житлових умов.
- 19.4. Показники стану та розвитку житлово-комунального обслуговування населення.
- 19.5. Статистичні показники побутового обслуговування населення, послуг транспорту та зв'язку.
- 20.1. Поняття, склад та завдання статистики охорони здоров'я та медичного обслуговування.
- 20.2. Особливості статистичного вивчення ресурсної бази охорони здоров'я.
- 20.3. Показники статистики здоров'я населення.
- 20.4. Показники стану медичного обслуговування населення.

Практичні завдання

19. Тема

1. Поняття домового та житлового фондів.

2. Показники наявності, стану та руху житлового фонду.
3. Показники забезпеченості населення житлом.
4. Показники обслуговування та фінансування житлового фонду.
5. Система показників ринку житла.
6. Як поділяються підприємства комунального господарства?
7. Показники роботи водопроводу та каналізації.
8. Показники діяльності енергетичних підприємств.
9. Система показників готельного господарства.
10. Як розраховується коефіцієнт ізольованості житла?
11. Як розраховується коефіцієнт комфортабельності житла?
12. Основні показники торгівельного обслуговування.
13. Основні показники обслуговування населення підприємствами громадського харчування.
14. Як розраховується коефіцієнт рухомості населення?
15. Показники забезпечення населення послугами зв'язку.

20. Тема

1. Яка система показників здоров'я населення, основні групи та їх взаємозв'язок?
2. Наведіть систему демографічних показників, формули, особливості використання.
3. Поясніть терміни «захворюваність», «хвороба», «ураженість», «поширеність», «хворобливість».
4. Назвіть джерела інформації про стан здоров'я населення.
5. Назвіть основні фактори, які визначають доступність медичної допомоги.
6. Дайте визначення поняття «інвалідність».
7. Що вивчає статистика мережі охорони здоров'я?
8. Наведіть систему показників діяльності закладів охорони здоров'я.
9. На базі якої класифікації здійснюється статистична розробка даних про захворюваність населення?

Практичне заняття 11

Тема 21, 22. Статистика освіти, культури, мистецтва та відпочинку.

Тема 21. Статистика освіти.

Питання для усного опитування та дискусії

- 21.1. Поняття освіти та класифікація рівнів освіти.
- 21.2. Рівень освіти та грамотності населення.
- 21.3. Система показників статистики освіти.

Тема 22. Статистика культури, мистецтва та відпочинку.

Питання для усного опитування та дискусії

- 22.1. Поняття, соціально-економічне значення та завдання статистики культури і мистецтва.
- 22.2. Система показників закладів культури і мистецтва.
- 22.3. Статистика засобів масової інформації.
- 22.4. Статистика закладів спорту та відпочинку.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключові терміни та поняття: статистика освіти, культури, мистецтва та відпочинку.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах.

Засвоєння цієї теми базується як на знаннях, отриманих студентами за результатами вивчення інших дисциплін, так і на властивій їй сукупності певних термінів, розуміння змісту

яких є основою для оволодіння знаннями із застосування у практичній роботі соціального працівника статистичних методів.

Особливу увагу слід звернути на такі питання:

- 21.1. Поняття освіти та класифікація рівнів освіти.
- 21.2. Рівень освіти та грамотності населення.
- 21.3. Система показників статистики освіти.
- 22.1. Поняття, соціально-економічне значення та завдання статистики культури і мистецтва.
- 22.2. Система показників закладів культури і мистецтва.
- 22.3. Статистика засобів масової інформації.
- 22.4. Статистика закладів спорту та відпочинку.

Практичні завдання

21. Тема

1. Поняття освіти та грамотності населення.
2. Інформаційна база дослідження рівня освіти та грамотності.
3. Рівні освіти населення згідно з класифікацією ЮНЕСКО.
4. Узагальнюючі показники рівня освіти, методи їх обчислення.
5. Як розраховується коефіцієнт грамотності населення?
6. Поняття освітнього потенціалу.
7. Як розраховуються показники забезпечення дітей постійними дошкільними закладами та місцями у них?
8. Показники статистики шкільної освіти.
9. Показники охоплення населення освітою.

22. Тема

1. Інформаційна база для статистичного дослідження розвитку культури та мистецтва
2. Поняття культури та об'єкти статистики культури та мистецтва.
3. Статистичні показники, що характеризують діяльність бібліотек.
4. Статистичні показники, що характеризують діяльність музеїв.
5. Статистичні показники забезпеченості населення інформацією.
6. Статистичні показники діяльності театрів та кінотеатрів
7. Статистичні показники діяльності кінотеатрів.
8. Як розраховується показник навантаження глядацьких залів?
9. Як розраховують ступінь використання санаторії та закладів відпочинку?
10. Як розраховують ступінь популярності окремих видів спорту?
11. Коефіцієнт рівномірності розподілу закладів культури та мистецтва і методика його розрахунку.
12. Джерела інформації про споживання фізкультурно-спортивних послуг
13. Показники, що характеризують ринок туристичних послуг.

Практичне заняття 12

Тема 23, 24, 25. Статистика дотримання прав людини, навколишнього середовища та громадської думки.

Тема 23. Статистика безпеки та дотримання прав людини.

Питання для усного опитування та дискусії

- 23.1. Основні поняття та джерела інформації про громадський порядок.
- 23.2. Система показників правової статистики.

Тема 24. Статистика навколишнього середовища.

Питання для усного опитування та дискусії

- 24.1. Предмет і завдання статистики навколишнього середовища .
- 24.2. Джерела інформації та система показників статистики навколишнього середовища.

- 24.3. Показники стану, використання та охорони водних ресурсів.
- 24.4. Показники стану та охорони атмосферного повітря.
- 24.5. Показники стану, використання та охорони земельних ресурсів.
- 24.6. Інтегральні показники якості навколишнього середовища.

Тема 25. Статистика громадської думки.

Питання для усного опитування та дискусії

- 25.1. Поняття громадської думки й соціальне значення її статистичного вивчення.
- 25.2. Організація вибіркового спостереження громадської думки.
- 25.3. Показники статистики громадської думки.
- 25.4. Статистичні методи вивчення громадської думки.

Аудиторна письмова робота

Виконання студентами завдань з питань теми заняття.

Методичні вказівки

Ключові терміни та поняття: статистика безпеки, статистика дотримання прав людини, статистика громадської думки.

З метою глибокого засвоєння навчального матеріалу при самостійному вивченні теми студенту варто особливу увагу зосередити на таких аспектах.

Засвоєння цієї теми базується як на знаннях, отриманих студентами за результатами вивчення інших дисциплін, так і на властивій їй сукупності певних термінів, розуміння змісту яких є основою для оволодіння знаннями із застосування у практичній роботі соціального працівника статистичних методів.

Особливу увагу слід звернути на такі питання:

- 23.1. Основні поняття та джерела інформації про громадський порядок.
- 23.2. Система показників правової статистики.
- 24.1. Предмет і завдання статистики навколишнього середовища .
- 24.2. Джерела інформації та система показників статистики навколишнього середовища.
- 24.3. Показники стану, використання та охорони водних ресурсів.
- 24.4. Показники стану та охорони атмосферного повітря.
- 24.5. Показники стану, використання та охорони земельних ресурсів.
- 24.6. Інтегральні показники якості навколишнього середовища.
- 25.1. Поняття громадської думки й соціальне значення її статистичного вивчення.
- 25.2. Організація вибіркового спостереження громадської думки.
- 25.3. Показники статистики громадської думки.
- 25.4. Статистичні методи вивчення громадської думки.

Практичні завдання

23. Тема

1. Предмет і об'єкт моральної статистики.
2. Основні завдання моральної статистики.
3. Джерела одержання даних про моральну статистику.
4. Правова статистика та її підрозділи.
5. Система показників цивільно-правової статистики.
6. Законодавча база захисту суспільного порядку.
7. Злочинність та її характеристики.
8. Статистична оцінка поширеності злочинності.
9. Індекс тяжкості злочину і методика його розрахунку.
10. Методи вивчення взаємозв'язків правопорушень з іншими соціальними явищами.
11. Основні чинники, що впливають на стан громадського порядку.
12. Коефіцієнт розкриття злочинів і методика його розрахунку

24. Тема

1. Поняття навколишнього середовища та його компоненти.
2. Предмет статистики навколишнього середовища.
3. Система законодавства України про охорону навколишнього середовища.
4. Джерела інформації про навколишнє середовище.
5. Система показників статистики навколишнього середовища.
6. Нормативні поняття якості природних компонентів.
7. Показники стану і використання водних ресурсів.
8. Основні поняття водокористування.
9. Види джерел забруднення атмосфери.
10. Показники стану та охорони атмосферного повітря.
11. Критерії якості атмосферного повітря.
12. Земельні ресурси, їхній склад і основні поняття.
13. Показники стану і забруднення земель.
14. Інтегральні показники якості навколишнього середовища.

25. Тема

1. Поняття і функції громадської думки.
2. Джерела інформації для дослідження громадської думки.
3. Сутність моніторингу громадської думки.
4. Етапи організації дослідження громадської думки.
5. Об'єкт і одиниця спостереження при дослідженні громадської думки.
6. Поняття і види опитування населення.
7. Види і різновиди шкал вимірювання варіантів відповідей в анкетах.
8. Ієрархічні рівні вивчення громадської думки.
9. Види співвідношення оцінок респондентів за результатами опитування.
10. Розрахунок і зміст коефіцієнтів асоціації та контингенції.
11. Використання критерію χ^2 для аналізу результатів опитування населення.

1.4. Самостійна робота студентів

Самостійна робота студента є однією з основних складових оволодіння навчальним матеріалом і виконується в позааудиторний час, передбачений тематичним планом навчальної дисципліни.

Під час вивчення навчальної дисципліни студенти повинні навчитися самостійно мислити, поглиблювати засвоєні теоретичні знання, опановувати практичні навички із застосування у практичній роботі менеджера статистичних методів. Відповіді на питання повинні бути стисло законспектовані з обов'язковими посилання на використані джерела.

Форма контролю самостійної роботи – перевірка конспекту або обговорення на практичному занятті. Питання самостійної роботи виносяться на поточний, модульний і підсумковий семестровий контроль.

З метою самостійного визначення рівня засвоєння теоретичного матеріалу студентам пропонуються питання для самоконтролю набутих знань.

З цією метою необхідно:

1. Опрацювати за конспектом теоретичний матеріал з питань, що розглядалися під час лекції.
2. За рекомендованою літературою вивчити інші питання плану.

Питання для самоконтролю

Тема 1. Демографія як наука

Об'єкт і предмет демографії. Методологія демографії. Зв'язок демографії з іншими науками.

Тема 2. Статистичне спостереження населення

Цілі та завдання статистичного спостереження населення. Переписи населення. Основні принципи проведення переписів населення. Історія переписів населення. Поточний облік населення.

Тема 3. Чисельність і структура населення

Абсолютна чисельність населення. Структура населення. Статова структура населення. Вікова структура населення. Старіння населення. Графічний метод аналізу структури населення. Методи побудови стативо-вікових пірамід. Методи аналізу стативо-вікових пірамід.

Тема 4. Метод демографічних коефіцієнтів

Поняття демографічних коефіцієнтів. Середнє населення. Коефіцієнти та ймовірності. Стандартизація демографічних коефіцієнтів.

Тема 5. Шлюбність та розлучуваність

Шлюбність як демографічна категорія. Шлюбна та сімейна структура населення. Коефіцієнти шлюбності. Показники розлучуваності. Фактори розлучуваності.

Тема 6. Народжуваність і плідність

Демографічне поняття народжуваності. Показники народжуваності. Індексний аналіз народжуваності. Фактори народжуваності.

Тема 7. Статистичне вивчення смертності

Демографічне поняття смертності. Показники рівня смертності. Індексний аналіз смертності. Надсмертність і її вимірювання. Смертність за причинами.

Тема 8. Демографічні таблиці

Демографічний стан і демографічні таблиці. Система показників демографічних таблиць смертності. Система показників таблиць смертності.

Тема 9. Демографічна сітка. Методи побудови таблиць

Демографічна сітка. Методи побудови таблиць смертності. Метод Граунта. Прямий метод (метод Лапласа). Метод Бьока. Демографічний метод.

Тема 10. Режим відтворення населення

Поняття режиму відтворення населення. Емпіричні показники відтворення населення. Теоретичні показники відтворення населення.

Тема 11. Демографічні моделі

Необхідність побудови демографічних моделей. Стаціонарне населення. Стабільне населення.

Тема 12. Демографічне прогнозування

Цілі та завдання демографічного прогнозування. Історія демографічних прогнозів. Класифікація демографічних прогнозів. Методи демографічного прогнозування. Математичні методи. Метод компонент, або метод пересування вікових груп.

Частина II. Соціальна статистика

Тема 13. Методологічні засади соціальної статистики

Предмет, об'єкти і завдання соціальної статистики. Система показників соціальної статистики. Джерела інформації про соціальне життя суспільства. Види та вимірювання соціальних явищ. Статистична оцінка структурних розрізень у соціальних явищах. Виявлення та оцінка взаємозв'язку між соціальними явищами. Використання вибіркового спостереження у соціальних дослідженнях.

Тема 14. Суспільство як об'єкт соціальної статистики

Суспільство як соціальна система. Соціальна структура суспільства. Використання методу статистичних групувань для дослідження соціальної структури суспільства. Сім'я і домогосподарство як елементи соціальної структури. Поняття і види соціальної мобільності.

Тема 15. Статистика рівня життя населення

Поняття категорії «Рівень життя населення» і завдання статистичного вивчення. Обстеження умов життя домогосподарств як основна інформаційна база для вивчення рівня життя населення. Соціальні стандарти та гарантії. Система статистичних показників рівня життя населення. Статистична оцінка бідності. Інтегральні показники рівня життя населення.

Тема 16. Статистика доходів і витрат населення

Види і склад доходів населення. Витрати домашніх господарств, їх склад і структура. Показники доходів населення, аналіз їх динаміки. Статистичний аналіз диференціації населення за рівнем доходів.

Тема 17. Статистика соціального захисту населення

Поняття та завдання соціального захисту населення. Види соціального забезпечення і соціальної допомоги. Показники статистики пенсійного забезпечення населення. Показники статистики соціальної допомоги. Статистичне оцінювання стану та ефективності соціального захисту населення.

Тема 18. Статистика споживання населенням матеріальних благ і послуг

Поняття потреб і споживчих комплексів. Споживання населення на макрорівні. Нормативи споживання і споживчі бюджети. Показники споживання матеріальних благ. Види послуг і показники їх споживання. Аналіз динаміки рівня споживання матеріальних благ і послуг. Статистичний аналіз впливу факторів на динаміку споживання.

Тема 19. Статистика житлових умов та побутового обслуговування населення

Поняття житлового фонду та завдання статистики житлово-комунального обслуговування. Основні показники статистики житлового фонду. Показники оцінки населенням житлових умов. Показники стану та розвитку житлово-комунального обслуговування населення. Статистичні показники побутового обслуговування населення, послуг транспорту та зв'язку.

Тема 20. Статистика охорони здоров'я та медичного обслуговування населення

Поняття, склад та завдання статистики охорони здоров'я та медичного обслуговування. Особливості статистичного вивчення ресурсної бази охорони здоров'я. Показники статистики здоров'я населення. Показники стану медичного обслуговування населення.

Тема 21. Статистика освіти

Поняття освіти та класифікація рівнів освіти. Рівень освіти та грамотності населення. Система показників статистики освіти

Тема 22. Статистика культури, мистецтва та відпочинку

Поняття, соціально-економічне значення та завдання статистики культури і мистецтва. Система показників закладів культури і мистецтва. Статистика засобів масової інформації. Статистика закладів спорту та відпочинку.

Тема 23. Статистика безпеки та дотримання прав людини

Основні поняття та джерела інформації про громадський порядок. Система показників правової статистики.

Тема 24. Статистика навколишнього середовища

Предмет і завдання статистики навколишнього середовища. Джерела інформації та система показників статистики навколишнього середовища. Показники стану, використання та охорони водних ресурсів. Показники стану та охорони атмосферного повітря. Показники стану, використання та охорони земельних ресурсів. Інтегральні показники якості навколишнього середовища.

Тема 25. Статистика громадської думки

Поняття громадської думки й соціальне значення її статистичного вивчення. Організація вибіркового спостереження громадської думки. Показники статистики громадської думки. Статистичні методи вивчення громадської думки.

1.5. Індивідуальні завдання

З цієї навчальної дисципліни можливе (за бажанням студента) виконання *наукових робіт* за наступною орієнтовною тематикою:

1. Демографія як наука.
2. Статистичне спостереження населення.
3. Чисельність і структура населення.
4. Метод демографічних коефіцієнтів.
5. Шлюбність та розлучуваність.
6. Народжуваність і плідність.
7. Статистичне вивчення смертності.
8. Демографічні таблиці.
9. Демографічна сітка. Методи побудови таблиць.
10. Режим відтворення населення.
11. Демографічні моделі.
12. Демографічне прогнозування.
13. Методологічні засади соціальної статистики.
14. Суспільство як об'єкт соціальної статистики.
15. Статистика рівня життя населення.
16. Статистика доходів і витрат населення.
17. Статистика соціального захисту населення.
18. Статистика споживання населенням матеріальних благ і послуг.
19. Статистика житлових умов та побутового обслуговування населення.
20. Статистика охорони здоров'я та медичного обслуговування населення.
21. Статистика освіти.
22. Статистика культури, мистецтва та відпочинку.
23. Статистика безпеки та дотримання прав людини.
24. Статистика навколишнього середовища.
25. Статистика громадської думки.

1.6. Підсумковий контроль

Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі усно-письмового заліку.

Питання для підсумкового контролю

1. Дайте визначення об'єкта і предмета демографії.
2. Чому Дж. Граунта вважають засновником демографії?
3. Що є атрибутивними ознаками населення?
4. Дайте визначення поняттю «відтворення населення» в широкому та вузькому сенсі?
5. Дайте визначення поняттям «демографічні процеси» і «демографічні події».
6. Що таке «демографічні структури»? Назвіть основні демографічні структури.
7. Надайте визначення поняттям «покоління» і «когорта».
8. Методи яких наук користується демографія?
9. Назвіть специфічні методи демографії.
10. Дайте характеристику джерел демографічної інформації про населення та вимог до її використання.
11. Дайте визначення перепису населення та основних принципів сучасних переписів.
12. Дайте характеристику категорій населення, що враховуються при переписах.
13. Що таке програма перепису населення та її зміст (на прикладі Всеукраїнського перепису населення 2001 р)?
14. Хронологія переписів населення в СРСР і Україні.
15. Які основні питання, що входять до програми поточного обліку населення в Україні?
16. Рівняння демографічного балансу і його компоненти.

17. Приріст (скорочення) населення: поняття, види, методи розрахунку.
18. Відносні показники динаміки чисельності населення: види, визначення, методика розрахунку.
19. Демографічні структури: поняття, види групувань.
20. Статеві структури населення, способи вимірювання.
21. Вікова структура населення, поняття, типи.
22. Старіння населення: визначення, види, причини, способи вимірювання.
23. Демографічне навантаження населення: поняття, види, способи вимірювання.
24. Піраміди статеві-вікового складу населення: правила побудови, методи аналізу.
25. Що таке середнє населення, проблеми та методи його розрахунку?
26. У чому різниця між коефіцієнтами та ймовірностями?
27. У чому різниця між загальними, спеціальними та частковими коефіцієнтами?
28. Що таке стандартизація демографічних коефіцієнтів, її цілі, завдання і можливості застосування?
29. Які основні методи стандартизації демографічних коефіцієнтів? Наведіть формули їхнього розрахунку.
30. Як розраховується величина впливу зовнішніх факторів?
31. У чому полягає проблема вибору "стандарту" та як вона вирішується на практиці?
32. Дайте визначення поняттям: шлюб, фактичний, юридичний.
33. Які категорії шлюбного стану визначаються при переписах?
34. Дайте визначення категорій "сім'я" та "домогосподарство".
35. Які коефіцієнти належать до системи показників, що характеризують рівень та інтенсивність шлюбності? Їх розрахунок.
36. Яка різниця між населенням у шлюбоспроможному віці та шлюбоспроможним населенням?
37. Як обчислюються спеціальні коефіцієнти шлюбності?
38. Дайте визначення основних факторів розлучуваності.
39. Як визначаються в демографії народжуваність і плідність?
40. Які показники існують для визначення рівня народжуваності, порядок їх розрахунку?
41. Який взаємозв'язок між загальним, спеціальним і частковими коефіцієнтами народжуваності?
42. Що означає сумарний коефіцієнт народжуваності та як він розраховується?
43. Яке значення мають кумулятивні коефіцієнти і як вони розраховуються?
44. Які чинники визначають сучасну динаміку народжуваності?
45. Що таке сімейний контроль народжуваності?
46. Дайте визначення смертності та системи статистичних показників вивчення смертності.
47. У чому полягають особливості розрахунку коефіцієнта смертності немовлят?
48. У чому сутність індексного методу аналізу смертності?
49. Що таке "надсмертність" і як вона вимірюється?
50. Що таке Міжнародна класифікація хвороб і причин смерті?
51. Який порядок обчислення коефіцієнтів смертності за причинами?
52. Поняття демографічного стану людини та його властивості.
53. Поняття демографічних таблиць, їхнє призначення та система елементарних показників.
54. Методи умовного та реального покоління, їх характеристика.
55. Характеристика показників таблиць дожиття та середньої очікуваної тривалості життя, їх взаємозв'язок.
56. Демографічний зміст показника середньої очікуваної тривалості життя новонародженого.
57. Для чого призначена демографічна сітка?
58. Як називаються лінії, з яких складається демографічна сітка?

59. Чим є лінії та фігури на демографічній сітці?
60. Сформулюйте правила користування демографічною сіткою.
61. Дайте визначення сукупностей тих, хто живе.
62. Дайте визначення головним сукупностям померлих.
63. Що таке елементарні сукупності померлих? Чим вони відрізняються від головних сукупностей?
64. Які знаєте методи побудови таблиць смертності?
65. Як розрахувати вихідний показник для побудови таблиці смертності методом Бьока?
66. Як розрахувати вихідний показник для побудови таблиці смертності демографічним методом?
67. Сформулюйте зміст поняття «режим відтворення населення» і якими показниками він вимірюється?
68. Порядок розрахунку та зміст показників «сумарний коефіцієнт народжуваності», бруто- і нетто-коефіцієнтів відтворення населення».
69. Порядок розрахунку та зміст показника довжина покоління.
70. Що таке істинний коефіцієнт відтворення населення і як він розраховується?
71. Дайте визначення показника «ціна простого відтворення населення».
72. Необхідність побудови теоретичних моделей населення та їхня роль у демографічному аналізі.
73. Гіпотези побудови моделі стаціонарного населення.
74. Порядок розрахунку параметрів стаціонарного населення.
75. Гіпотези побудови моделі стабільного населення.
76. Порядок розрахунку параметрів стабільного населення.
77. У чому полягає необхідність демографічного прогнозування?
78. Види демографічних прогнозів.
79. Основні методи демографічного прогнозування.
80. Математичних методів прогнозування та їх основні недоліки.
81. Основні особливості методу компонент.
82. Порядок перспективного розрахунку методом пересування вікових груп.
83. Порядок розрахунку числа народжених за порогом прогнозу.
84. В чому полягає сутність правила демографічної амортизації та правила демографічної компенсації?
85. Сутність предмету соціальної статистики.
86. Об'єкти соціальної статистики: їхні типи та особливості.
87. Завдання соціальної статистики на сучасному етапі.
88. Система показників соціальної статистики: поняття, вимоги до визначення, призначення.
89. Основні джерела інформації про соціальні явища і процеси.
90. Види соціальних явищ та особливості їхнього вимірювання.
91. Види, розрахунок і зміст показників оцінки структурних розбіжностей у соціальних явищах.
92. Мета визначення і розрахунок коефіцієнтів взаємної спряженості Пірсона і Чупрова.
93. Можливості використання методу рангової кореляції у дослідженні взаємозв'язків між соціальними явищами.
94. Організація і проведення вибіркового спостережень.
95. Методи розрахунку середньої та граничної похибки вибірки.
96. Поняття соціальної системи.
97. Визначення соціальної структури суспільства.
98. Сутність концепції соціальної стратифікації.
99. Соціальний статус людини: поняття і види.
100. Моделі класової структури суспільства за концепцією соціальної стратифікації.

101. Види соціальної структури суспільства і рівні її вивчення.
102. Вивчення демографічної та етнічної структури населення.
103. Структура населення за джерелами засобів існування.
104. Поняття сім'ї та домогосподарства, основні відмінності.
105. Види і типи домогосподарств.
106. Показники за результатами групувань домогосподарств за демографічними і соціально-економічними ознаками.
107. Поняття горизонтальної та вертикальної соціальної мобільності населення.
108. Статистичні показники кількісної оцінки процесів соціальної мобільності.
109. Показники абсолютної та відносної інтенсивності соціальної мобільності населення.
110. Показники оцінки соціальної мобільності між поколіннями.
111. Поняття рівня життя у вузькому і широкому розумінні.
112. Характеристика якісних рівнів життя населення.
113. Завдання статистичного вивчення рівня життя населення.
114. Джерела інформації для статистичного дослідження життєвого рівня населення.
115. Програма обстеження умов життя домогосподарств.
116. Поняття державних соціальних стандартів і гарантій.
117. Встановлення і зміст прожиткового мінімуму.
118. Соціальні норми і нормативи, їхня класифікація.
119. Поняття суспільних і особистих потреб.
120. Міжнародні системи показників рівня життя населення.
121. Система соціальних індикаторів рівня життя в Україні.
122. Проблеми статистичного оцінювання бідності.
123. Поняття межі бідності, її різновиди.
124. Статистичні показники оцінки бідності.
125. Рівень бідності, його поняття і розрахунок.
126. Сукупний і середній дефіцит доходів бідного населення.
127. Розрахунок і зміст коефіцієнту глибини бідності.
128. Показники розшарування бідного населення.
129. Причини побудови інтегрального показника рівня життя населення.
130. Методика розрахунку Індексу людського розвитку.
131. Підходи до удосконалення методики розрахунку Індексу людського розвитку.
132. Поняття доходу за концепцією Дж. Хікса.
133. Види доходів на макроекономічному рівні.
134. Формування первинних доходів домогосподарств.
135. Визначення наявних доходів домогосподарств.
136. Інформаційна база для дослідження доходів населення.
137. Склад грошових доходів домогосподарств.
138. Визначення загальних і наявних доходів домогосподарств.
139. Сукупні ресурси домогосподарств.
140. Показники витрат домогосподарств на макrorівні.
141. Грошові та сукупні витрати домогосподарств, їх структура.
142. Поняття і визначення реальних доходів населення.
143. Індексний аналіз динаміки доходів населення.
144. Номінальна і реальна заробітна плата: поняття й аналіз їхньої динаміки.
145. Розрахунок і зміст індексів середньодушового доходу змінного складу, постійного складу і структурних зрушень.
146. Коефіцієнти диференціації доходів, їхній розрахунок і зміст.
147. Побудова графіку «Крива Лоренца».

148. Основні міжнародні документи, в яких закріплене право на соціальне забезпечення людини.
149. Поняття, завдання та види соціального захисту населення.
150. Визначення і види соціального забезпечення населення.
151. Соціальна допомога, її відміна від соціального забезпечення.
152. Завдання соціальної статистики щодо вивчення соціального захисту населення.
153. Види соціальної допомоги.
154. Напрями діяльності держави у сфері соціального захисту.
155. Характеристика системи пенсійного забезпечення в Україні.
156. Основні види призначуваних пенсій.
157. Статистичні показники пенсійного забезпечення населення.
158. Аналіз динаміки середнього розміру пенсій.
159. Види й показники державної допомоги сім'ям з дітьми.
160. Умови надання соціальної допомоги малозабезпеченим сім'ям і домогосподарствам.
161. Соціальні пільги і субсидії, їхні види й умови призначення.
162. Показники стану і ефективності соціального захисту.
163. Поняття особистих потреб населення та їхня класифікація.
164. Споживчий комплекс, його поняття і види.
165. Фонд споживання населення, його складові частини.
166. Джерела надходження матеріальних благ.
167. Завдання статистики споживання.
168. Кінцеве споживання населенням товарів і послуг: визначення на макроекономічному рівні.
169. Види споживчих витрат населення, їхня характеристика.
170. Статистичні показники кінцевого фактичного споживання населення.
171. Види соціальних нормативів споживання.
172. Поняття цільових нормативів споживання.
173. Раціональні норми споживання, їхнє визначення.
174. Поняття споживчого кошика, його склад.
175. Бюджет прожиткового мінімуму та раціональний споживчий бюджет.
176. Розрахунок середньодушового рівня споживання товарів і послуг.
177. Зміст і розрахунок коефіцієнту задоволення потреб.
178. Поняття і види споживчих послуг.
179. Показники динаміки рівня споживання товарів і послуг.
180. Визначення впливу факторів на зміну фонду споживання.
181. Використання факторних індексів в аналізі споживання.
182. Розрахунок і зміст коефіцієнту еластичності.
183. Поняття домового та житлового фондів.
184. Показники наявності, стану та руху житлового фонду.
185. Показники забезпеченості населення житлом.
186. Показники обслуговування та фінансування житлового фонду.
187. Система показників ринку житла.
188. Як поділяються підприємства комунального господарства?
189. Показники роботи водопроводу та каналізації.
190. Показники діяльності енергетичних підприємств.
191. Система показників готельного господарства.
192. Як розраховується коефіцієнт ізольованості житла?
193. Як розраховується коефіцієнт комфортабельності житла?
194. Основні показники торгівельного обслуговування.

195. Основні показники обслуговування населення підприємствами громадського харчування.
196. Як розраховується коефіцієнт рухомості населення?
197. Показники забезпечення населення послугами зв'язку.
198. Яка система показників здоров'я населення, основні групи та їх взаємозв'язок?
199. Наведіть систему демографічних показників, формули, особливості використання.
200. Поясніть терміни «захворюваність», «хвороба», «ураженість», «поширеність», «хворобливість».
201. Назвіть джерела інформації про стан здоров'я населення.
202. Назвіть основні фактори, які визначають доступність медичної допомоги.
203. Дайте визначення поняття «інвалідність».
204. Що вивчає статистика мережі охорони здоров'я?
205. Наведіть систему показників діяльності закладів охорони здоров'я.
206. На базі якої класифікації здійснюється статистична розробка даних про захворюваність населення?
207. Поняття освіти та грамотності населення.
208. Інформаційна база дослідження рівня освіти та грамотності.
209. Рівні освіти населення згідно з класифікацією ЮНЕСКО.
210. Узагальнюючі показники рівня освіти, методи їх обчислення.
211. Як розраховується коефіцієнт грамотності населення?
212. Поняття освітнього потенціалу.
213. Як розраховуються показники забезпечення дітей постійними дошкільними закладами та місцями у них?
214. Показники статистики шкільної освіти.
215. Показники охоплення населення освітою.
216. Інформаційна база для статистичного дослідження розвитку культури та мистецтва
217. Поняття культури та об'єкти статистики культури та мистецтва.
218. Статистичні показники, що характеризують діяльність бібліотек.
219. Статистичні показники, що характеризують діяльність музеїв.
220. Статистичні показники забезпеченості населення інформацією.
221. Статистичні показники діяльності театрів та кінотеатрів
222. Статистичні показники діяльності кінотеатрів.
223. Як розраховується показник навантаження глядацьких залів?
224. Як розраховують ступінь використання санаторії та закладів відпочинку?
225. Як розраховують ступінь популярності окремих видів спорту?
226. Коефіцієнт рівномірності розподілу закладів культури та мистецтва і методика його розрахунку.
227. Джерела інформації про споживання фізкультурно-спортивних послуг
228. Показники, що характеризують ринок туристичних послуг.
229. Предмет і об'єкт моральної статистики.
230. Основні завдання моральної статистики.
231. Джерела одержання даних про моральну статистику.
232. Правова статистика та її підрозділи.
233. Система показників цивільно-правової статистики.
234. Законодавча база захисту суспільного порядку.
235. Злочинність та її характеристики.
236. Статистична оцінка поширеності злочинності.
237. Індекс тяжкості злочину і методика його розрахунку.
238. Методи вивчення взаємозв'язків правопорушень з іншими соціальними явищами.

239. Основні чинники, що впливають на стан громадського порядку.
240. Коефіцієнт розкриття злочинів і методика його розрахунку
241. Поняття навколишнього середовища та його компоненти.
242. Предмет статистики навколишнього середовища.
243. Система законодавства України про охорону навколишнього середовища.
244. Джерела інформації про навколишнє середовище.
245. Система показників статистики навколишнього середовища.
246. Нормативні поняття якості природних компонентів.
247. Показники стану і використання водних ресурсів.
248. Основні поняття водокористування.
249. Види джерел забруднення атмосфери.
250. Показники стану та охорони атмосферного повітря.
251. Критерії якості атмосферного повітря.
252. Земельні ресурси, їхній склад і основні поняття.
253. Показники стану і забруднення земель.
254. Інтегральні показники якості навколишнього середовища.
255. Поняття і функції громадської думки.
256. Джерела інформації для дослідження громадської думки.
257. Сутність моніторингу громадської думки.
258. Етапи організації дослідження громадської думки.
259. Об'єкт і одиниця спостереження при дослідженні громадської думки.
260. Поняття і види опитування населення.
261. Види і різновиди шкал вимірювання варіантів відповідей в анкетах.
262. Ієрархічні рівні вивчення громадської думки.
263. Види співвідношення оцінок респондентів за результатами опитування.
264. Розрахунок і зміст коефіцієнтів асоціації та контингенції.
265. Використання критерію χ^2 для аналізу результатів опитування населення.

1.6.2. Приклад залікового білету

1. Що таке програма перепису населення та її зміст (на прикладі Всеукраїнського перепису населення 2001 р)?
2. Демографічні структури: поняття, види групувань.
3. Дайте визначення основних факторів розлучуваності.

2. Схема нарахування балів

2.1. Нарахування балів студентам з навчальної дисципліни здійснюється відповідно до такої схеми:

2.2. Обсяг балів, здобутих студентом під час лекцій з навчальної дисципліни, обчислюється у пропорційному співвідношенні кількості відвіданих лекцій і кількості лекцій, передбачених навчальним планом, і визначається згідно з додатками 1 і 2 до Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова.

З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення лекційних занять за денною формою навчання (див табл.). Отже, студент може набрати під час лекцій таку кількість балів:

№ з/п	Форма навчання	Кількість лекцій за планом	Кількість відвіданих лекцій											
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1.	Денна	12	0,8	1,7	2,5	3,3	4,2	5,0	5,8	6,7	7,5	8,3	9,2	10,0

2.3. З цієї навчальної дисципліни передбачено проведення 12 практичних занять за денною формою навчання.

За результатами семінарського (практичного, лабораторного) заняття кожному студенту до відповідного документа обліку успішності виставляється кількість балів від 0 до 5 числом, кратним 0,5, яку він отримав протягом заняття.

Критерії поточного оцінювання знань студентів наведені у п.4.3.8. Положення про організацію освітнього процесу в Хмельницькому університеті управління та права (затвердженого 29 травня 2017 року, протокол № 14).

2.4. Перерозподіл кількості балів в межах максимально можливої кількості балів за самостійну роботу студентів, наведено в наступній таблиці:

№ з/п		1.	2.	Усього балів
Розподіл балів за самостійну роботу студентів та виконання індивідуальних завдань		Максимальна кількість балів за самостійну роботу	Максимальна кількість балів за індивідуальне завдання	
Номер /теми/ семінару	1	1	6	
	2	1		
	3	1		
	4	1		
	5	1		
	6	1		
	7	1		
	8	1,4		
	9	1,4		
	10	1,4		
	11	1,4		
	12	1,4		
Усього балів		14	6	20

3. Рекомендовані джерела

3.1. Базові джерела

1. Конституція України. Закон від 28.06.1996 № 254 к / 96-ВР
2. Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії. Закон України від 05. 10. 2000 № 2017-III.
3. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування. Закон України від 09. 07. 2003 № 1058-VI у редакції Закону України від 08. 07. 2011 № 3668 – VI.
4. Демографічна та соціальна статистика / Доходи та умови життя. – К.: Державна служба статистики України, 2016. – 25 с.
5. Кулинич О. І. Теорія статистики : [підруч.] / О. І. Кулинич, Р. О. Кулинич. – [7-те вид. , перероб. і доп.]. – К. : Знання, 2015. – 239 с.
6. Кулинич О.І. Статистичне моделювання і прогнозування для обґрунтування програм соціально-економічного розвитку: [навч. вид.] / О.І. Кулинич, Р.О. Кулинич. — [2–е вид., доп.]. — Хмельницький: ХУУП імені Леоніда Юзькова, 2019. – 57 с.
7. Кулинич О.І. Теорія статистики: Задачник. 2-е доп. і доопр. видання. -/ О. І. Кулинич. – К-д.: Державне Центрально-Українське видавництво, 1997. – 164 с.
8. Кулинич Р. О. Статистичні методи аналізу взаємозв'язку показників соціально-економічного розвитку : [монографія] / Р. О. Кулинич. – К. : ВПД “Формат”, 2008. – 288 с.
9. Кулинич Р.О. Статистична оцінка чинників соціально-економічного розвитку: Монографія. – К.: Знання, 2007. – 311 с.
10. Ферстер Э. Методы корреляционного и регрессионного анализа: Руководство для экономистов [пер. с нем.] / Э. Ферстер, Б. Ренц. – М. : Финансы и статистика, 1983. – 302 с.
11. Самоєнкова, О. В. Соціальна статистика : навчальний посібник / О. В. Самоєнкова, Ю. О. Ольвінська. - Одеса: ОДЕУ, 2009.– 102 с.

3.2. Допоміжні джерела

12. Парфенцева Н. О., Кулинич Р. О. Статистичне вивчення соціально-економічного розвитку України : [підруч.] / Н. О. Парфенцева, Р. О. Кулинич. –К.: ВПД “Формат”, 2011. – 456 с.
13. Методика формування вибірових сукупностей для проведення у 2014-2018 роках вибірових обстежень населення (домогосподарств): умов життя домогосподарств, економічної активності населення та сільськогосподарської діяльності населення к сільській місцевості. – К.: Держана служба статистики України, 2013. – 204 с.
14. Соціально-демографічні характеристики домогосподарств України у 2016 році. Статистичний збірник. – К. : Державна служба статистики України, 2016. – 87 с.

15. Соціальні індикатори рівня життя населення. Статистичний збірник. – К. : Державна служба статистики України, 2015. – 204 с.

4. Інформаційні ресурси в Інтернеті

16. www.ukrstat.gov.ua
17. <https://idss.org.ua/index>
18. www.nbu.gov.ua
19. <http://tour.com.ua/>
20. <http://www2.unwto.org/ru/home>
21. <http://whc.unesco.org>http://www.wttc.org/eng/Tourism_Research/Economic_Data_Search_Tool/index.php
22. <http://tourlib.net/ua.htm>
23. <http://vseproturizm.blogspot.com/>
24. <http://otiumportal.com/>
25. <http://stranamira.com/>
26. <https://asean.org/>
27. <https://www.iata.org/index.htm>
28. <https://mkip.gov.ua/content/turizm.html>
29. <http://www.freefullpdf.com/>
30. <http://www.nbu.gov.ua>
31. <http://lib.rada.gov.ua/static/about/wellcome.html>
32. <http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/title4.php3>
33. <https://library.ukma.edu.ua/>